

คู่มือการปฏิบัติงานการกำจัดสิ่งปฏิกูล และมูลฝอย

องค์การบริหารส่วนตำบลสวนปาน
อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

คำนำ

ด้วยพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ มาตรา ๒๐ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๕ ได้กำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ประกอบกับมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๔๖ บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบล อาจออกข้อบัญญัติ องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจ หน้าที่ และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการเก็บ ขน และการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยให้ถูกต้องด้วยสุลักษณะเพื่อ ประโยชน์ในการรักษาความสะอาด การจัดระเบียบในการจัดเก็บ ขน กำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย เพื่อให้สามารถ บังคับให้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายอย่างเคร่งครัด เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนตำบลสวนป่าฯ จึงจำเป็นต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยขึ้นมา

องค์การบริหารส่วนตำบลสวนป่าฯ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หลักการและที่มา ๑	
วัตถุประสงค์ของการจัดทำ ๒	
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๒
แผนปฏิบัติงานการจัดการเก็บขยะ	๓
อัตราค่าธรรมเนียม	๓
การติดตามและประเมินผล	๔
ช่องทางการร้องเรียน	๔
ขั้นตอนการขอรับถังขยะ	๕
แผนที่เส้นทางการจัดเก็บขยะ ๖	
คำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานจัดการเก็บขยะ	๗
ประกาศใช้แผนปฏิบัติงานการจัดการเก็บขยะ	๘

คู่มือการปฏิบัติงานการกำจัดสิ่งปฏิกูล และมูลฝอย
องค์การบริหารส่วนตำบลสวนป่า อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

หลักการและที่มา

ด้วยพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ มาตรา ๒๐ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๕ ได้กำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการเก็บ ขน และกำจัด สิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ประกอบกับมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๔๖ บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบล อาจออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ และ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการเก็บ ขน และการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะเพื่อประโยชน์ใน การรักษาความสะอาด การจัดระเบียบในการจัดเก็บ ขน กำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย เพื่อให้สามารถบังคับให้มีการ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายอย่างเคร่งครัด เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน องค์การบริหาร ส่วนตำบลสวนป่า จึงจำเป็นต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยขึ้นมา

*****

วัตถุประสงค์ของการจัดทำ

๑. เพื่อให้งานจัดเก็บและจัดการขยะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
๒. เพื่อปลูกจิตสำนึกให้ทุกคนร่วมกันบริหารการจัดเก็บและจัดการขยะโดยขยะที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ภายในหมู่บ้าน ตามระบบการจัดการขยะของ อบต. ซึ่งใช้ระบบผู้ทิ้งเป็นผู้คัดแยกขยะตามประเภท
๓. เพื่อเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น
๔. เพื่อบริหารจัดการขยะให้เกิดประโยชน์สูงสุด

หน้าที่ความรับผิดชอบ

องค์การบริหารส่วนตำบลสวนป่า สำนักงานปลัด งานการกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย

ขอบเขตของการบริการจัดเก็บ

จัดเก็บและจัดการขยะที่เกิดขึ้น ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนป่า ซึ่งใช้ระบบการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนป่า ซึ่งใช้ระบบผู้ทิ้งเป็นผู้คัดแยกขยะตามประเภทเอง โดยแบ่งขยะออกเป็น ๕ ประเภท ขยะนำกลับมาใช้ใหม่ได้ , ขยะนำกลับมาใช้ใหม่ไม่ได้ , ขยะเศษอาหารขยะมีพิษ , และขยะเศษวัสดุ และวิธีการจัดเก็บขยะ จะจัดเก็บขยะที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกวัน ตามแผนการปฏิบัติงานประจำสัปดาห์

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการปฏิบัติงานของผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เจ้าหน้าที่ได้แบ่งวัน เวลา ในการปฏิบัติงานของพนักงาน ดังนี้ -พนักงานจัดเก็บขยะองค์การบริหารส่วนตำบล สวนป่า จำนวน ๓ คน ปฏิบัติงาน ตั้งแต่เวลา ๐ ๙.๐๐ น. ขั้นตอนในการปฏิบัติงานจัดเก็บและจัดการขยะภายในเขต รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนป่าจะแบ่งเก็บตามหมู่บ้านซึ่งมีทั้งหมด ๖ หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านทุ่งแฝก หมู่ที่ ๑, บ้านห้วยลึกตะวันออก หมู่ที่ ๒, บ้านห้วยลึกตะวันตก หมู่ที่ ๓, บ้านหนองควายตาย หมู่ที่ ๔, บ้านรางปลาหมอ หมู่ที่ ๕ และบ้านสวนป่า หมู่ที่ ๖ ซึ่งได้จัดทำแผนการปฏิบัติงานการจัดการ การจัดเก็บขยะ ดังนี้

แผนการปฏิบัติงานการจัดเก็บขยะ

วันปฏิบัติงาน	เวลาดำเนินการ	พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนถังขยะ	ปริมาณขยะ ก.ก. (ประมาณ)	หมายเหตุ
วันจันทร์	09.00-14.00	หมู่ที่ 1	104	2,400	
วันอังคาร	09.00-14.00	หมู่ที่ 2 และ หมู่ที่ 3	158	2,600	
วันพุธ เช้า	09.00-11.00	นำขยะไปทิ้ง บ่อทิพย์วารรณ นครชัยศรี			5,000
วันพุธ	11.00-16.00	หมู่ที่ 4 และ หมู่ที่ 5	109	2,600	
วันพฤหัสบดี	09.00-14.00	หมู่ที่ 6	101	2,200	
วันศุกร์ เช้า	09.00-11.00	นำขยะไปทิ้ง บ่อทิพย์วารรณ นครชัยศรี			4,800
					9,800

การดำเนินการจัดเก็บขยะ

- (๑) จัดเก็บขยะให้หมดทุกวันหรือให้มีปริมาณขยะตกค้างน้อยที่สุด เพื่อป้องกันปัญหาเรื่องกลิ่น ทัศนียภาพและพาหะนำโรค
- (๒) จัดเก็บขยะแยกตามประเภท/ชนิดของขยะที่ได้คัดแยกไว้ เช่น การจัดเก็บขยะรีไซเคิล แยกต่างหากจากขยะย่อยสลาย ขยะทั่วไปและขยะอันตราย
- (๓) จัดเก็บขยะอันตรายแยกต่างหากจากขยะรีไซเคิล ขยะย่อยสลายและขยะทั่วไป
- (๔) จัดให้มีวันเก็บรวบรวมพิเศษสำหรับขยะรีไซเคิลและขยะอันตรายอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง และห้ามใช้รถเก็บรวบรวมที่มีระบบอัดขยะเก็บรวบรวมขยะอันตราย
- (๕) ควบคุมมิให้เกิดการฟุ้งกระจายของขยะและการหกรั่วของน้ำชะขยะในขณะจัดเก็บรวบรวม
- (๖) ห้ามมิให้ระบายน้ำเสียที่เกิดจากการล้างหรือทำความสะอาดภาชนะ และสถานที่เก็บกักขยะ ลงสู่แม่น้ำ แอ่งน้ำ ลำน้ำ คลองระบายน้ำ แหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติอื่นๆ โดยปราศจากการบำบัดจนได้ค่าตามมาตรฐานคุณภาพน้ำที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด
- (๗) จัดเก็บขยะติดเชื้อตามมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด
- (๘) จัดการขยะอันตรายตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนด

อัตราค่าธรรมเนียมการจัดเก็บขยะ ๔๐ บาท/ถัง

การติดตามประเมินผลของการจัดเก็บขยะ

๑. หัวหน้า ฝ่ายปฏิบัติ งาน จะต้องตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน และรายงานผลการปฏิบัติงานปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ทุกสัปดาห์ เป็นลายลักษณ์อักษร ตรวจสอบและทำความสะอาดทุกครั้ง วัน/วัน

๒. หัวหน้าผู้ควบคุมการปฏิบัติงาน ตรวจสอบการปฏิบัติงาน

๓. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ รวบรวมสรุปผลการปฏิบัติงานการจัดเก็บขยะประจำปี งบประมาณ รายงานต่อผู้บริหารทราบ

ประโยชน์ของคู่มือ

๑. ผู้บริหารและบุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสวนป่า ได้รับทราบและเข้าถึงกระบวนการ ปฏิบัติงานการการจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

๒. กระบวนการรับเรื่องร้องเรียน และการดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการฝ่าฝืนจรรยาบรรณ การเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อกฎหมาย ของพนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงาน จ้างทุกประเภทในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสวนป่า มีความชัดเจน เป็นธรรม สามารถตรวจสอบได้

ช่องทางการร้องเรียน

๑. ช่องทางการร้องเรียน ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลสวนป่า โทร. ๐๓๔-๙๙๐๐๒๗๓

๒. ช่องทางการร้องเรียน ศูนย์ดำรงธรรม อำเภอเมืองนครปฐม

๓. ช่องทางการร้องเรียน ศูนย์ดำรงธรรม จังหวัดนครปฐม

๔. ช่องทางการร้องเรียน ศูนย์บริการประชาชน สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

(สายด่วน ๑๑๑๑/www.๑๑๑๑.go.th/ตู้ ปณ.๑๑๑๑ เลขที่ ถ.พิษณุโลก เขต กทม. ๑๐๓๐๐)

๕. ช่องทางการร้องเรียน ทางเว็บไซต์ องค์การบริหารส่วนตำบลสวนป่า

ขั้นตอนการขอรับถังขยะ ขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนป่า

ผู้ขออนุญาตเขียนคำร้องการขอรับถังขยะ
พร้อมแนบเอกสารสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลสวนป่า

รับเรื่องพร้อมตรวจสอบจำนวนถังขยะ
ว่ามีจำนวนเพียงพอหรือไม่

ลงทะเบียนรับ นำเสนอ
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสวนป่า

เจ้าหน้าที่ดำเนินการนำถังขยะไป
ติดตั้งในจุดที่ได้รับการร้องขอ

แผนที่